

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

22. června 2011^(*)

„Volný pohyb pracovníků – Sociální zabezpečení – Úmluva v oblasti sociálního zabezpečení uzavřená mezi dvěma členskými státy před jejich přistoupením k Evropské unii – Členský stát příslušný ke zhodnocení získaných dob pojištění – Starobní důchod – Vyrovnávací příspěvek k dávce přiznávaný pouze státním příslušníkům členského státu s bydlištěm v tomto státě“

Ve věci C-399/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Nejvyššího správního soudu (Česká republika) ze dne 23. září 2009, došlým Soudnímu dvoru dne 16. října 2009, v řízení

Marie Landtová

proti

České správě sociálního zabezpečení,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, K. Schiemann (zpravodaj), L. Bay Larsen, A. Prechal a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: P. Cruz Villalón,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malaček, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 25. listopadu 2010,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za M. Landtovou V. Vejdovou, advokátem,
- za českou vládu M. Smolkem a D. Hadrouškem, jako zmocněnci,
- za slovenskou vládu B. Ricziovou, jako zmocněnkyni,
- za Evropskou komisi K. Walkerovou a V. Kreuzschitzem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 3. března 2011,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 12 ES, jakož i čl. 3 odst. 1, čl. 7 odst. 2 písm. c) a článků 10 a 46 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června

1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996 (Úř. věst. 1997, L 28, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 3), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 629/2006 ze dne 5. dubna 2006 (Úř. věst. L 114, s. 1, dále jen „nařízení č. 1408/71“), jakož i části A bodu 6 přílohy III nařízení č. 1408/71.

- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi M. Landtovou, státní příslušnicí České republiky s bydlištěm v tomto členském státě, a Českou správou sociálního zabezpečení (dále jen „správa“) ohledně výše dílčího starobního důchodu, který jí tento orgán přiznal.

Právní rámec

Právo Unie

- 3 Osmý bod odůvodnění nařízení č. 1408/71 uvádí:

„vzhledem k tomu, že zaměstnané osoby a osoby samostatně výdělečně činné pohybující se ve Společenství by měly podléhat systému sociálního zabezpečení pouze jednoho členského státu, aby se zamezilo souběhu použitelných vnitrostátních právních předpisů a složitostem, které by z toho mohly vyplývat.“

- 4 Článek 3 odst. 1 nařízení č. 1408/71 stanoví, že „[s] výhradou zvláštních ustanovení tohoto nařízení mají osoby, na něž se vztahuje toto nařízení, stejná práva a povinnosti podle právních předpisů kteréhokoli členského státu jako státní příslušníci uvedeného státu“.

- 5 Článek 6 téhož nařízení stanoví:

„S výhradou článků 7, 8 a čl. 46 odst. 4 nahrazuje toto nařízení v rámci osobní a věcné působnosti ustanovení jakékoli úmluvy o sociálním zabezpečení zavazující [...]

a) výhradně dva nebo více členských států [...]

[...]“

- 6 Článek 7 odst. 2 písm. c) nařízení č. 1408/71 stanoví:

„Bez ohledu na ustanovení článku 6 zůstávají použiteln[á]

[...]“

c) určitá ustanovení úmluv o sociálním zabezpečení uzavřených členskými státy před dnem použitelnosti tohoto nařízení, pokud jsou pro příjemce výhodnější nebo pokud vznikla na základě zvláštních historických okolností a jejich účinek je časově omezen a pokud jsou tato ustanovení uvedena v příloze III.“

- 7 Podle čl. 10 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 1408/71:

„Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, [...] starobní [...] dávky [...] získané podle právních předpisů jednoho nebo více členských států nepodléhají žádnému snížení, úpravám, pozastavení, odnětí [...] z důvodu skutečnosti, že příjemce má bydliště na území jiného členského státu, než ve kterém má sídlo instituce příslušná pro jejich vyplácení.“

- 8 Příloha III tohoto nařízení, nazvaná „Ustanovení úmluv o sociálním zabezpečení, která zůstávají použitelná odchylně od článku 6 nařízení – Ustanovení úmluv, která se nevztahují na všechny osoby, na které se vztahuje nařízení“, v části A bodě 6, nadepsaném „Česká republika – Slovensko“, zachovává v platnosti mimo jiné článek 20 dvoustranné smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou uzavřené dne 29. října 1992 v rámci opatření určených k vyřešení situace po rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky dne 31. prosince 1992 (dále jen „smlouva“).

Smlouva

- 9 Článek 20 odst. 1 smlouvy stanoví, že „[d]oby zabezpečení získané přede dnem rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky se považují za doby zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měl zaměstnavatel občana sídlo ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky nebo naposledy před tímto dnem“.

Vnitrostátní právo

- 10 Podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky (ústavní zákon č. 1/1993 Sb.) „[v]ykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou závazná pro všechny orgány i osoby“.

- 11 Podle § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, „pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně“.

- 12 Ústavní soud měl ve svém nálezu ze dne 25. ledna 2005 (sp. zn. III. ÚS 252/04, dále jen „nález Ústavního soudu“) za to, že čl. 20 odst. 1 smlouvy je třeba uplatňovat v tom smyslu, že „pokud občan České republiky splňuje zákonné podmínky pro vznik nároku na důchod a tento nárok by byl dle vnitrostátního (českého) práva vyšší než nárok podle [smlouvy], je věcí [správy], aby zabezpečil[a] pobírání důchodové dávky v takové výši, která odpovídá vyššímu nároku podle vnitrostátních předpisů, resp. rozhodl[a] o dorovnání důchodu pobíraného od druhé smluvní strany, přihlížej[íc] k důchodu pobíranému v souladu se [smlouvou] od druhé smluvní strany tak, aby nedošlo k duplicitnímu pobírání dvou důchodů stejného typu, přiznaných ze stejných důvodů od dvou různých [institucí sociálního zabezpečení]“.

- 13 Vedle podmínky české státní příslušnosti stanovil Ústavní soud pro výše uvedený postup výpočtu další kumulativní podmínku, a to podmínku bydliště žadatele o dávku na území České republiky.

Skutkové okolnosti sporu v původním řízení a předběžné otázky

- 14 Marie Landtová, česká státní příslušnice s bydlištěm na území České republiky, pracovala od roku 1964 do 31. prosince 1992 na území České a Slovenské Federativní Republiky. Po rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky pracovala do 31. srpna 1993 na území Slovenské republiky a poté, od 1. září 1993, na území České republiky.

- 15 Dne 20. června 2006 přiznala správa M. Landtové dílčí starobní důchod (dále jen „dávka ve stáří“), a to od 31. března 2006.

- 16 Správa stanovila výši dávky ve stáří na základě článku 20 smlouvy a dospěla k závěru, že doba pojištění, kterou M. Landtová získala do 31. prosince 1992, musí být zhodnocena ve slovenském systému sociálního zabezpečení, neboť její zaměstnavatel měl sídlo na území Slovenské republiky.

- 17 Dne 14. srpna 2006 napadla M. Landtová výši dávky ve stáří, která jí byla přiznána, žalobou u Městského soudu v Praze, neboť podle jejího názoru správa nezohlednila všechny získané doby pojištění.
- 18 Městský soud v Praze dne 23. května 2007 rozhodnutí správy zrušil na základě nálezu Ústavního soudu, podle něhož platí, že pokud státní příslušník České republiky splňuje podmínky pro vznik nároku na dávku ve stáří podle vnitrostátních předpisů a tento nárok je vyšší než nárok podle smlouvy, je správa povinna zabezpečit pobírání dávky ve výši, která odpovídá tomuto vyššímu nároku. V návaznosti na to dospěl Městský soud v Praze k závěru, že dávka ve stáří, kterou správa M. Landtové přiznala, musí být dopočtena do výše, na kterou by žalobkyně v původním řízení měla nárok v případě, kdy by celou dobu pojištění do 31. prosince 1992 získala v systému sociálního zabezpečení České republiky.
- 19 Správa podala kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu.
- 20 Nejvyšší správní soud dne 16. ledna 2008 rozhodnutí Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud měl pochybnosti o slučitelnosti nálezu Ústavního soudu a z něj vyplývajícího preferenčního zacházení s českými státními příslušníky se zásadou rovného zacházení uvedenou v čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1408/71.
- 21 Městský soud v Praze setrval na svém závěru a, opíraje se o uvedený nález Ústavního soudu, dospěl k závěru, že správa musí dopočíst výši dávky ve stáří přiznané žalobkyni v původním řízení tak, aby bylo dosaženo výše částky, kterou by dotyčná pobírala, kdyby byla v plném rozsahu pojištěna v rámci českého systému sociálního zabezpečení.
- 22 Správa opět podala k Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost, v níž uvedla, že povinnost dorovnávat dávky ve stáří pouze u osob s českou státní příslušností a bydlištěm v České republice, jimž jsou doby pojištění získané v době České a Slovenské Federativní Republiky zhodnoceny podle článku 20 smlouvy, je v rozporu se zásadou rovného zacházení zakotvenou v článku 3 nařízení č. 1408/71. Kromě toho taková povinnost znamená rovněž zohlednění slovenských dob pojištění pro účely zvýšení české dávky ve stáří, přestože článek 12 nařízení č. 1408/71 možnost dvojího zohlednění jedné a téže doby pojištění zakazuje.
- 23 Podle Nejvyššího správního soudu na základě nálezu Ústavního soudu správa zohledňuje doby pojištění získané žadatelem o dávku v systému sociálního zabezpečení České a Slovenské Federativní Republiky přesto, že k tomu je podle článku 20 smlouvy příslušná slovenská instituce sociálního zabezpečení. Takový postup může vést nejen k modifikaci kritéria určujícího stát příslušný k zohlednění předmětných dob pojištění, ale i k dvojímu zohlednění jedné a téže doby pojištění.
- 24 I když předkládající soud nezpochybňuje, že M. Landtová splňuje všechny podmínky pro úpravu výše dávky ve stáří, má za to, že podmínka české státní příslušnosti, která z povahy věci znevýhodňuje příslušníky jiných členských států, splňují-li ostatní podmínky pro vznik nároku na dotčenou dávku, je v rozporu s článkem 12 ES a článkem 3 nařízení č. 1408/71. Vystává rovněž otázka slučitelnosti podmínky bydliště s čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1408/71.
- 25 Za těchto okolností se Nejvyšší správní soud rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Je třeba vykládat přílohu III část A bod 6 v návaznosti na čl. 7 odst. 2 písm. c) nařízení [...] (ES) č. 1408/71 [...], která ponechává použitelným kritérium pro určení nástupnického státu příslušného k zhodnocení dob pojištění získaných zaměstnanými osobami do 31. prosince 1992 v systému sociálního zabezpečení [...] České

a Slovenské Federatívnej Republiky, tak, že bráni aplikaci vnitrostátního pravidla, podle něhož česká instituce sociálního zabezpečení v plném rozsahu hodnotí pro nárok na dávku i pro stanovení její výše dobu pojištění získanou na území [...] České a Slovenské Federatívnej Republiky do 31. prosince 1992, i když k jejímu zhodnocení je podle uvedeného kritéria příslušná instituce sociálního zabezpečení Slovenské republiky?

- 2) Bude-li odpověď na první otázku záporná, je třeba vykládat článek 12 [ES] ve spojení s čl. 3 odst. 1 a články 10 a 46 nařízení [...] (ES) č. 1408/71 [...] tak, že brání tomu, aby doba pojištění získaná v systému sociálního zabezpečení [...] České a Slovenské Federatívnej Republiky do 31. prosince 1992, která již jednou byla ve stejném rozsahu zohledněna pro dávkové účely v systému sociálního zabezpečení Slovenské republiky, byla podle výše uvedeného vnitrostátního pravidla v plném rozsahu zhodnocena pro nárok na dávku ve stáří i pro stanovení její výše pouze státním příslušníkům České republiky s bydlištěm na jejím území?“

K přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 26 Slovenská republika vyjadruje pochybnosti o přípustnosti položených otázek, přičemž tvrdí, že výklad zásady zákazu diskriminace, o který žádá předkládající soud, nemá vliv na řešení sporu v původním řízení a nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu uvedeného sporu, jelikož M. Landtová splňuje všechny podmínky pro vyplácení českého vyrovnávacího příspěvku k dávce ve stáří, jak byly stanoveny nálezem Ústavního soudu, a není tedy obětí žádné diskriminace.
- 27 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury přísluší pouze vnitrostátnímu soudu, kterému byl spor předložen a který musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak i relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru (viz zejména rozsudek ze dne 15. června 2006, *Acereda Herrera*, C-466/04, Sb. rozh. s. I-5341, bod 47).
- 28 Jestliže se položené otázky týkají výkladu práva Unie, je tudíž Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 13. března 2001, *PreussenElektra*, C-379/98, Recueil, s. I-2099, bod 38, a ze dne 10. března 2009, *Hartlauer*, C-169/07, Sb. rozh. s. I-1721, bod 24). Tak tomu není zejména tehdy, jestliže problém předložený Soudnímu dvoru je pouze hypotetický nebo jestliže výklad pravidla Unie nebo přezkum jeho platnosti požadovaný vnitrostátním soudem nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, *Volker und Markus Schecke a Eifert*, C-92/09 a C-93/09, Sb. rozh. s. I-0000, bod 40).
- 29 Jak přitom uvedl generální advokát v bodě 30 svého stanoviska, v projednávané věci tomu tak není. I když M. Landtová má z uplatnění nálezu Ústavního soudu prospěch, uvedený nálezn byl zpochybněn jak ze strany správy, tak ze strany předkládajícího soudu.
- 30 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je tedy třeba prohlásit za přípustnou.

K předběžným otázkám

K první otázce

- 31 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda ustanovení části A bodu 6 přílohy III nařízení č. 1408/71 ve spojení s čl. 7 odst. 2 písm. c) tohoto nařízení brání takovému vnitrostátnímu pravidlu, jako je pravidlo dotčené v původním řízení, podle něhož je vyplácen vyrovnávací příspěvek k dávce ve stáří, pokud je výše této dávky přiznaná podle článku 20 smlouvy nižší než dávka, která by byla pobírána, kdyby byl starobní důchod vypočten podle právních norem České republiky.
- 32 Je třeba připomenout, že výše uvedená ustanovení nařízení č. 1408/71 vedou k zachování platnosti článku 20 smlouvy, podle něhož kritériem pro určení použitelného režimu a příslušného orgánu pro přiznání dávek sociálního zabezpečení je kritérium státu sídla zaměstnavatele ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky.
- 33 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že první položenou otázku vyvolaly obavy související s rizikem, že uplatnění nálezu Ústavního soudu povede k dvojímu zohlednění jedné a téže doby pojištění a změny kritérium, které vyplývá z uvedeného článku 20 smlouvy.
- 34 Jak vyplývá ze spisu předloženého Soudnímu dvoru, podle Ústavního soudu musí být článek 20 smlouvy vykládán v tom smyslu, že pokud státní příslušník České republiky splňuje zákonné podmínky pro vznik nároku na důchod a tento nárok by byl podle českého práva vyšší než nárok podle smlouvy, je správa povinna zabezpečit, aby výše starobního důchodu, kterou pobírá, dosahovala výše, která odpovídá vyššímu nároku podle vnitrostátních předpisů, a dorovnat tedy případně důchod pobíraný od druhé smluvní strany. Správa je rovněž povinna přihlídnout k důchodu pobíranému v souladu se smlouvou od druhé smluvní strany tak, aby nedošlo k duplicitnímu pobírání dvou důchodů stejného typu, přiznaných ze stejných důvodů od dvou různých institucí sociálního zabezpečení.
- 35 Z judikatury Ústavního soudu jasně vyplývá, že nijak nezpochybňuje ani nemění pravidlo rozdělení pravomocí mezi českou a slovenskou institucí sociálního zabezpečení stran zohlednění dob pojištění získaných přede dnem rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky, které bylo zavedeno článkem 20 smlouvy, jelikož cílem judikatury Ústavního soudu je pouze českou dávku ve stáří přiznanou podle smlouvy zvýšit, aby bylo dosaženo výše dávky, která by byla přiznána pouze na základě vnitrostátního práva.
- 36 Jak uvedl generální advokát v bodě 37 svého stanoviska, vyrovnávací příspěvek dotčený v původním řízení nevede ke zpochybnění použitelného režimu ani pravomoci orgánů, které určuje smlouva, ale na základě této smlouvy umožňuje požadovat od jiného orgánu sociálního zabezpečení vyrovnávací dávku vyplácenou vedle obecné dávky.
- 37 Jak uvádí Evropská komise, Ústavní soud pouze stanoví, že je nezbytné vyrovnat výši české dávky ve stáří přiznané podle článku 20 smlouvy dávce, kterou by pojištěnec pobíral, kdyby výše této dávky byla vypočtena pouze na základě vnitrostátních pravidel, je-li poslední uvedená dávka vyšší než dávka přiznaná podle ustanovení smlouvy.
- 38 Nejedná se tedy o přiznání souběžné české dávky ve stáří ani o dvojí zohlednění jedné a téže doby pojištění, nýbrž pouze o odstranění objektivně zjištěného rozdílu mezi dávkami různého původu.
- 39 Je nutné konstatovat, že takový přístup umožňuje zamezit „souběhu použitelných vnitrostátních právních předpisů“ v souladu s cílem vyjádřeným v osmém bodě odůvodnění nařízení č. 1408/71 a není v rozporu s kritériem rozdělení pravomocí stanoveným v článku 20 smlouvy, které je zachováno čl. 7 odst. 2 písm. c) nařízení č. 1408/71 ve spojení s částí A bodem 6 přílohy III uvedeného nařízení.

40 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na první položenou otázku odpovědět tak, že ustanovení části A bodu 6 přílohy III nařízení č. 1408/71 ve spojení s čl. 7 odst. 2 písm. c) tohoto nařízení nebrání takovému vnitrostátnímu pravidlu, jako je pravidlo dotčené v původním řízení, podle něhož je vyplácen vyrovnávací příspěvek k dávce ve stáří, pokud je výše této dávky přiznaná podle článku 20 smlouvy nižší než dávka, která by byla pobírána, kdyby byl starobní důchod vypočten podle právních norem České republiky.

K druhé otázce

K existenci diskriminace

41 Druhá položená otázka předkládajícího soudu v podstatě směřuje k tomu, zda nález Ústavního soudu, který umožňuje vyplácet vyrovnávací příspěvek k dávce ve stáří pouze osobám s českou státní příslušností a bydlištěm na území České republiky, vede k diskriminaci neslučitelné s článkem 12 ES, jakož i s čl. 3 odst. 1 ve spojení s článkem 10 nařízení č. 1408/71.

42 V tomto ohledu je třeba připomenout, že cílem čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1408/71 je zajistit v souladu s článkem 39 ES ve prospěch osob, na které se toto nařízení vztahuje, rovnost v oblasti sociálního zabezpečení bez rozdílu státní příslušnosti odstraněním veškeré diskriminace v tomto ohledu vyplývající z vnitrostátních právních předpisů členských států (rozsudek ze dne 18. ledna 2007, Celozzi, C-332/05, Sb. rozh. s. I-563, bod 22).

43 Ze spisu přitom nepochybně vyplývá, že nález Ústavního soudu diskriminuje na základě státní příslušnosti příslušníky jiných členských států ve srovnání s českými státními příslušníky.

44 Pokud jde o podmínku bydliště na území České republiky, je třeba připomenout, že zásada rovného zacházení, jak je vyjádřena v uvedeném čl. 3 odst. 1, zakazuje nejen zjevnou diskriminaci na základě státní příslušnosti osob, kterým přísluší nároky ze systémů sociálního zabezpečení, ale také všechny skryté formy diskriminace, které použitím jiných rozlišovacích kritérií vedou ve skutečnosti ke stejnému výsledku (výše uvedený rozsudek Celozzi, bod 23).

45 Za nepřímou diskriminaci tak musejí být považovány podmínky vnitrostátního práva, které se sice uplatní nezávisle na státní příslušnosti, avšak dotýkají se především nebo ve velké většině migrujících pracovníků, jakož i podmínky, které se uplatní bez rozdílu, ale které mohou být snadněji splněny tuzemskými pracovníky než migrujícími pracovníky, nebo dále i ty podmínky, které by mohly působit zejména v neprospěch migrujících pracovníků (viz výše uvedený rozsudek Celozzi, bod 24).

46 Tak je tomu v případě takové podmínky bydliště, jaká je dotčena v původním řízení, která se dotýká především migrujících pracovníků, kteří mají bydliště na území jiných členských států, než je jejich stát původu.

47 Soudnímu dvoru nebyla předložena žádná skutečnost, která by mohla takové diskriminační zacházení odůvodnit.

48 Kromě toho je třeba připomenout, že čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1408/71 stanoví zásadu zrušení ustanovení o bydlišti, když chrání dotčené osoby proti újmám, které by mohly vyplývat z přemístění jejich bydliště z jednoho členského státu do druhého.

- 49 Z výše uvedeného vyplývá, že náleží Ústavního soudu s sebou nese přímou diskriminaci na základě státní příslušnosti, jakož i nepřímou diskriminaci na základě státní příslušnosti vyplývající z kritéria bydliště vůči těm, kteří využili svého práva na volný pohyb.

K důsledkům konstatování diskriminace

- 50 Vzhledem k závěru, že pravidlo vycházející z nálezů Ústavního soudu je diskriminační, je třeba určit s tím spojené praktické důsledky jak pro osoby znevýhodněné uplatňováním tohoto pravidla, tak pro osoby, které z něj mají prospěch, jako je M. Landtová.
- 51 Pokud jde o důsledky nedodržení zásady rovného zacházení v takové situaci, o jakou jde v původním řízení, je třeba připomenout, že jakmile byla konstatována diskriminace, která je v rozporu s právem Unie, a dokud nebyla přijata opatření k obnovení rovného zacházení, lze dodržení zásady rovnosti zaručit pouze tím, že osobám patřícím do znevýhodněné kategorie jsou přiznány stejné výhody, jako jsou ty, jichž využívají osoby patřící do zvýhodněné kategorie, což je režim, který je v případě, že nedochází ke správnému uplatňování práva Unie, jediným platným referenčním systémem (viz rozsudek ze dne 26. ledna 1999, Terhoeve, C-18/95, Recueil, s. I-345, bod 57 a citovaná judikatura).
- 52 Pokud jde o důsledky konstatování diskriminační povahy nálezů Ústavního soudu pro osoby patřící do kategorie osob zvýhodněných pravidlem vyplývajícím z tohoto nálezů, jako je M. Landtová, je třeba uvést, že ačkoli za současného stavu vnitrostátního práva orgán příslušný k přiznání důchodu nemůže legálně odmítnout nárok na vyrovnávací příspěvek znevýhodněným osobám, nic nebrání tomu, aby toto právo zachoval ve prospěch oné kategorie osob, na které se již na základě vnitrostátního pravidla vztahuje.
- 53 Právo Unie nebrání, s výhradou dodržení obecných zásad práva Unie, opatřením, která znovunastolují rovné zacházení omezením výhod osob, které byly dříve zvýhodněny (viz rozsudek ze dne 28. září 1994, Coloroll Pension Trustees, C-200/91, Recueil, s. I-4389, bod 33). Nicméně před přijetím takových opatření žádná norma práva Unie nevyžaduje, aby kategorie osob, které již mají nárok na takový vyrovnávací příspěvek v rámci sociálního zabezpečení, o jaký jde v původním řízení, byla o tento příspěvek připravena.
- 54 Vzhledem k výše uvedenému je na druhou položenou otázku třeba odpovědět tak, že čl. 3 odst. 1 ve spojení s článkem 10 nařízení č. 1408/71 brání takovému vnitrostátnímu pravidlu, jako je pravidlo dotčené v původním řízení, které umožňuje vyplácet vyrovnávací příspěvek k dávkám ve stáří pouze českým státním příslušníkům s bydlištěm na území České republiky, aniž to z hlediska práva Unie nutně vede k tomu, že osoba, která obě tyto podmínky splňuje, bude o tento příspěvek připravena.

K nákladům řízení

- 55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) **Ustanovení části A bodu 6 přílohy III nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se**

v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 629/2006 ze dne 5. dubna 2006, ve spojení s čl. 7 odst. 2 písm. c) téhož nařízení nebrání takovému vnitrostátnímu pravidlu, jako je pravidlo dotčené v původním řízení, podle něhož je vyplácen vyrovnávací příspěvek k dávkce ve stáří, pokud je výše této dávky přiznaná podle článku 20 dvoustranné smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou, uzavřené dne 29. října 1992 v rámci opatření určených k vyřešení situace po rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky dne 31. prosince 1992, nižší než dávka, která by byla pobírána, kdyby byl starobní důchod vypočten podle právních norem České republiky.

- 2) Článek 3 odst. 1 ve spojení s článkem 10 nařízení č. 1408/71, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením č. 118/97, ve znění nařízení č. 629/2006, brání takovému vnitrostátnímu pravidlu, jako je pravidlo dotčené v původním řízení, které umožňuje vyplácet vyrovnávací příspěvek k dávkce ve stáří pouze českým státním příslušníkům s bydlištěm na území České republiky, aniž to z hlediska práva Unie nutně vede k tomu, že osoba, která obě tyto podmínky splňuje, bude o tento příspěvek připravena.

Podpisy.